

BREDASCHE

STAAT-, LETTERKUNDIG-

NIEUWS-

Dingsdag

COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK

BLAD.

19 Maart.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDĀ, besien bij deze ter kennis der Ingezetenen, dat, volgens bepaling van Zijne Excellentie des Heeren Gouverneur der Provincie Opper-Brabant, dezer Vesting, te rekenen van beide, de Poorten dezer Vesting zullen worden geopend des morges ten half zes ure en gesloten des avonds ten half zeven ure, zoodat de Drijhoopen gelijktijdig met de Poorten worden geopend, doch een half uur vroeger dan deze gesloten worden.

Breda, den 18. Maart 1839.

De ROY, vt.

Ter ordonnancie van dezelve,

De Secretaris der Stad;

H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 15den Maart.

Met de ministeriele combinatie is men sedert gisteren niets gevorderd. De bladen der linkerzijde geven verslag van de bijeenkomst die tusschen de hoofden der voornaamste deelen van de coalitie heeft plaats gehad, en wijten aan de doctrinaire partij de schuld, dat men zich niet verstaan heeft, niet onduidelijk te kennen gevende, dat die partij met erkentelijkheid de plaats had moeten aannemen, welke de linkerzijde haar in het kabinet wilde vergunnen. De ministeriele bladen nemen deze verklaringen ten tekst, om te betogen, dat de verdeeldheid zich reeds onder de coalitie heeft geopenbaard, waarbij zij partij voor de doctrinaire willen trekken. Het *Journal des Débats* laat zich zoover ten deze uit, dat het regt te gelooven is, dat de doctrinaire partij zal worden verdreven, waartoe alles: het regt, de oude herinneringen, de gemeenschappelijke belangen van tegenstand tegen de linkerzijde, hetzelfde aandrijft. Te gelijk lieten de ministeriele bladen betogen, dat de doctrinaire partij door de hoofden der oppositie, bijzonder door den heer Thiers, in de tegenwoordige onderhandelingen niet gehandeld wordt, en dat deze laatste geheel naar eigen goedvinden handelt; de gezegde bladen zouden daarmede op het oog hebben, om tweedragt te zaaien tusschen den toekomstigen president van den raad en de hoofden van het linker centrum. In de gewone briefwisseling dezer hoofdstad wordt ten deze aan het voormalige ministerie en zijdelings aan den koning, de volgende bedoelingen toegeschreven:

Het eigenlijk oogmerk is, om langzamerhand tot eene doctrinaire combinatie te komen. Men wilde dat de heer Soult het presidentschap aanvaardde, met de doctrinaire partij in het kabinet en met uitsluiting van den heer Thiers, of wel, aangezien men weinig hoop heeft om den tegenstand van den maarschalk te overwinnen, zullen alle pogingen voor het tegenwoordige tot niets minder strekken, dan tot het bewerken eener toenadering tusschen de doctrinaire partij en het kabinet van 15 april. De heer Molé zou wederom het staatkundig tooneel moeten treden, als president van het ministerie, waarvan de overige leden tot de doctrinaire partij zouden behooren. Men heeft de leden van de vereniging *Jacqueminot* in het ministerie te plaatsen, om zich met het regter centrum te vereenigen, ten einde eene meerderheid te maken, die het overwigt op de coalitie zou verkrijgen.

Deze combinatie kan, gelijk wel te denken is, niet eensklaps daar gesteld worden; zij zou eerst kunnen gevormd worden, nadat achtervolgend alle pretendenten naar het ministerie de zaak moede zijn geworden. Wij begrijpen zeer goed, waarom de bladen van het ministerie zich beijveren aan te kondigen, dat de heer Humann, door middel van den telegraaf, naar herwaarts ontboden is, alhoewel hij eerst over vijf of zes dagen te Parijs kan zijn. De heer Dupin, dien men eveneens zegt dat geraadpleegd moe worden, zal werkelijk, terstond na zijne terugkomst, door den koning ontvan-

gen worden, maar eerst bij verscheidene conferentien op de Tuilerien gehad heeft, en de zaak niet verder gevorderd zijn, en zal men bij de komst van den heer Humann van nieuws gaan onderhandelen. Zoo doende zal men het oogenblik van de opening der kamers hebben bereikt; dan zal men eensklaps alle onderhandeling met het linker centrum afbreken; men zal de combinatie Molé-Guisot tot grondslag nemen, en alle ministeriele bladen doen herhalen, dat de gecoaliseerden zich op geenerhande wijs hebben kunnen verstaan om een ministerie zamen te stellen. De voormelde correspondentie vermeent uit deze hare vooronderstellingen het besluit te moeten opmaken, dat de onderhandelingen der jongste acht dagen, even als die van de maand januarij, slechts eene schijnvertooning zijn, om het linker centrum te misleiden, en dat men nu, evenmin als toen, geneigd is, om lieden van die kleur in het ministerie te doen treden; zoo men opregt een ministerie van het linker centrum had gewild, zou de combinatie terstond tot stand hebben kunnen komen. — In dat geval had toch echter voorzeker de doctrinaire partij dadelijk buiten aanmerking moeten komen.

— De heeren Thiers, Odillon Barrot en Guizot, hebben zich gisteren avond nogmaals vereenigd, ten einde elkander te verstaan; doch ook in deze bijeenkomst zou niets beslist zijn. Alleen wordt gezegd, dat de beide eerstgenoemde coalitie-chefs meer geneigd scheenen om toe te geven, ten einde voor te komen, dat de doctrinaire met den heer Molé aan de zaken kwamen. De beide ijverzuchtige chefs, Thiers en Guizot, hadden elkaander ook bij den maarschalk Soult ontmoet.

De heer Dupin is in den afgelopen nacht te Parijs aangekomen en heeft zich dezen morgen naar de Tuilerien begeven.

— Ook het orgaan der liberale partij de *Courrier Français* bespreekt thans de halgische kwestie voor beslist. Men leest in den afgevoerde den volgende artikel: "De halgische kwestie zal nog in den vorm te Brussel beslist worden, alhoewel zij in het bezien der zaak er reeds beslist is; maar te Parijs en voor geheel Frankrijk is zij geheel beslecht, om de eenvoudige reden, dat het fransch gouvernement tot het laatste protocol is toegetreden en hetzelfde ondertekend heeft. In Engeland is het een vaste regel, dat de door een ministerie gesloten traktaat geëerbiedigd en door het opvolgend kabinet niet kunnen verbroken worden. Altijd hebben de Engelsche staatslieden in dien geest gehandeld, en, om slechts een voorbeeld bij te brengen, zullen wij herinneren, dat de hertog von Wellington, gedurende zijn laatst ministerie, verscheidene malen in het geval geweest is van in het parlement te verklaren, dat hij het traktaat van het viervoudig verbond zou handhaven, alhoewel hij persoonlijk den geest van hetzelfde niet goedkeurde. Dit gedrag is naar den regel; werd hetzelfde niet gevolgd; dan zouden de betrekkingen tusschen de natien door niets meer gewaarborgd worden, en eene ministeriele verandering zou geen crisis alleen voor het land zijn waar zij plaats heeft, maar eene omwenteling voor de andere Staten."

— Ter beurze heerschte heden in den aanvang de grootste onzekerheid; maar ten half drie werd het gerucht verspreid dat de onderhandelingen tusschen de heeren Thiers en Guizot hervat waren, en werd de volgende combinatie rondgedragen: de heeren Soult president en minister van oorlog; Thiers, buitenlandsche zaken; Guizot, binnenlandsche zaken; Humann, finantien; Duchatel, openbare werken; Dupin, justitie; Villemain, openbaar onderwijs; Duperré, marine. Ofschoon deze lijst waarschijnlijk evenmin vertrouwen verdient, als de vorige, werden er daarop toch vele zaken gedaan. De notering was heden: 5 pCt. 108,43; 3 pCt. 70,30; Nap. r. 100; Sp. Ardoin 21 1/2; Port. 22; Rom. L. 101 1/2.

Van den 16den.

Naar de bladen heden morgen verzekeren, zou men de ministeriele combinatie voor vastgesteld moeten houden. De komst van den heer Dupin te Parijs, de verklaring van den maarschalk Soult, dat hij zich in weerwil van de taal van het *Journal des Débats*

en van *la Presse*, die hem als door den heer *Thiers* miskend voorstelden, niet van de linkerzijde zoude laten scheiden; eindelijk, de mislukking der pogingen om de doctrinaire partij met den voormaligen president van den raad te vereenigen, daar de heer *Guzot* zou te kennen gegeven hebben, dat de naam van den heer *Mollé* alleen genoegzaam was om de meerderheid in de kamer te verliezen; — dit alles heeft de stand van zaken doen veranderen en zou op de Tuilerien eindelijk hebben doen besluiten, om in de intrede van een ministerie van het linker centrum te bewilligen, en wordt nu aangekondigd, schoon vele er nog aan twifelen, en vermoenen dat alles nogmaals kan veranderen, dat morgen de ordonnantie in den *Moniteur* zullen verschijnen.

Naar men heden verneemt zullen de heeren *Soult*, *Thiers*, *Dupin*, *Humann* en *Passy* bepaald tot het nieuwe ministerie behooren, in de portefeuilles van openbare werken, onderwijs en marine nog nog voorzien worden; daarmede zou men zich heden bezig houden. Intusschen bleven er nog schikkingen te treffen, die, zoo zij mislukten, tot eene nieuwe breuk kunnen leiden; zij betroffen voornamelijk het presidentschap der kamer, dat de linkerzijde den heer *Odillon Barrot* wil opgedragen hebben, terwijl de thans zoogenoemde hofpartij verlangde, dat de heer *Guzot* daartoe gekozen werd, opdat de denkwijze der linkerzijde niet te veel de overhand krijgt en men de doctrinaren, die al hunne hoop zouden te leun gesteld zien, niet geheel tot vijanden kreeg. Nog dezen morgen heeft de heer *Thiers* met den heer *Odillon Barrot* en de voornaamste hoofden der dynastieke oppositie eene conferentie over dit punt gehouden, doch van die zijde wil men niet toegeven.

— De heeren *Soult*, *Thiers*, en *Dupin* zijn gisteren avond bij den koning geweest.

— De heer *Humann* zal spoediger te Parijs terugkomen dan men gedacht had. Hij wordt thans reeds heden middag verwacht.

— Bijna al de ministers van het vorig kabinet hebben gisteren nog met den koning gearbeid.

— De gedeputeerden komen langzamerhand in de hoofdstad aan. Heden avond zullen de aanwezende leden der 221 zich bij den generaal *Frequegnat* vereenigen; morgen zouden de leden der linkerzijde eene algemeene bijeenkomst houden.

— Het *Journal du Havre* van den 15den dezer vermeldt, dat de admiraal *Baudin* de bemiddeling van den britschen gezant in de geschillen met Mexico aangenomen heeft en men voorloopig omtrent het volgende overtuigd is. De vijandelijkheden zullen ophouden en de blokkade zal opgeheven worden, de fransche vloot zal op de kust van Mexico blijven en het fort St. Jean d'Ulloa door de Franschen vooreerst in bezit gehouden worden. De britsche zaakgelastigde heeft volmagt omtrent de schadeloosstelling en de soer-konstige betrekkingen tusschen Frankrijk en Mexico, behoudende de fransche vlootvoortzich echter, want, om het overeengekomen tusschen den bemiddelaar en het verdrag te Mexico af of niet te bekrachtigen.

De admiraal *Baudin* had eene kaper en twee brikken van zijns schepsmaat afgescheiden, om den franschen handel in de golf van Mexico te beschermen.

In de berigten uit Bayonne van den 14den wordt gezegd, dat *Espartero* eindelijk eene demonstratie had gedaan. Hij was met 20 bataillons van de Ribera opgebroken, en had zich den 7den voor Los Arcos, een klein plaatsje van Navarre, tusschen Logrono en Estalla verpond. De twee daar liggende bataillons karlisten hadden de wijk genomen en *Espartero* had de plaats bezet. *Maroto* was terstond tegen zijn vijand opgetrokken, doch daar het slechts weder verhuiderd, en *Espartero* was den 9den naar zijne hantonnementen teruggekeerd, zonder dat er een schot geloot was.

De door zijne groote expeditie in 1836 bekende belgische chef *Comar*, sedert drie jaren in gevangenis, als beschuldigd van gelden te hebben verdonkerd, is thans weder op vrije voeten gesteld en zijn vonnis verbroken.

— Ter beurze verhaalde men als zeker dat de *Moniteur* morgen het nieuw ministerie zou aankondigen, zulks gaf aanleiding tot rijing van den koers. De notering was heden (13 Maars) 5 pCt. 166,55; 1 pCt. 79,65; Nap. r. 100; Sp. Ard. 21 1/2; Rom. L. 101 1/2.

DUITSCHLAND

FRANKFORT, den 14den Maart.

De Fransische *Journal Courant* geeft het volgende artikel, in den vorm van eenen brief uit Frankfort.

De belgische aangelegenheden en het te verwachten besluit van de belgische afgevaardigden, zijn niet meer het uitsluitend onderwerp der gesprekken. Men ziet niet alleen een vredehevend vetum dier vergadering met vertrouwen te gemoet, maar verwacht zelfs dat de inwendige gesteldheid van België spoedig op eene vlokende wijze weder bevestigd zal worden. Zij, die meenden, dat de belgische partij van den tegenstand eenen beslissenden stap zou wagen, zien zich bedrogen, en de omstandigheid, dat de belgische regering thans zelve gestrenge maatregelen tegen de revolutionairen

neemt, moet hen op nieuw overtuigen, dat geene regering, die het welzijn van haar land wil, kan toegeven dat de partij der omwenteling het hoofd opsteke. Deze in alle Staten van Europa heerschende, overtuiging strekt ten waarborg voor de duurzame handhaving van den algemeenen vrede, dien niet alleen de regeringen maar ook de volken wenschen te behouden. Daarom ook mag men zonder vrees den loop afwachten der gebeurtenissen, die zich thans in Frankrijk schijnen voor te bereiden; zij zullen in de betrekkingen van Frankrijk tot het buitenland geene verandering brengen, en ook de inwendige rust van dat rijk niet storen.

— Uit Weenen schrijft men van den 9den, dat de russische grootvorst troonopvolger door Z. M. den keizer tot grootkruis der St. Stephanusorde was benoemd. — De aartshertog *Karel* is van zijn zoon den aartshertog *Albrecht* vergezeld, naar Napels vertrokken, om de koninklijke familie aldaar te bezoeken.

— De berigten uit Konstantinopel tot den 21sten houden, dat de Porte nog steeds bij zijne oorlogzuchtige houding bleef, in weerwil dat lord *Ponsonby* in eene nota aan de Porte ten stelligste verklaard had, dat zij niet meer op Englands vriendschap of bijstand moest rekenen, ingeval de vijandelijkheden op eenig punt begonnen werden.

NEDERLANDEN.

BRÉDA, den 18den Maart.

Het heeft Z. M. behaagd, op het daartoe door denzelfden gedane verzoek, aan Mr. Mr. *J. G. de Mey*, burgemeester der stad Leiden, een eervol ontslag te verleenen uit zijne betrekking van lid der provinciale Staten van Holland, van wege de stad Leiden. Voorts heeft het Z. M. behaagd, den heer *P. E. H. M. de Trevey de Charmail* in den Nederlandschen adelstand te brengen, terwijl denzelfden bovendien is verleend den titel van Baron, volgens het regt van eerstgeboorte, overgegaan op zijne wettige mannelijke afstammelingen.

Het te Amsterdam gevestigde Athenaeum illustre heeft een even onverwacht als smartelijk verlies geleden door den dood van den hoogleeraar *N. E. van Kampen*, lid der tweede klasse van het Koninklijk Nederlandsch Instituut en van vele andere geleerde genootschappen. In de *Staats-Courant* leest men aangaande dit verlies, heden het volgende: » Met wezenlijke smart kondigden wij het overlijden van een onzer verdienstelijkste vaderlandsche geleerden aan. De Amsterdamsche hoogleeraar *Nicolaas Godfried van Kampen* is in den avond van den 15den Maart, ten gevolge eener ziekte die aanvankelijk geen gevaar deed duchten, maar zich onverwacht verhoogde, in den vroege van ruim 62 jaren, overleden. Hij was een man, die niet alleen in de wetenschappen, eene geleerde opvoeding te hebben genoten, maar ook een standpunt, waarop hij zich langzamerhand geplaatst had.

— Hij was een man van wetenschappen en talen, die zich slechts zeer zelden met eene uitgesproken standpunt heeft vereenigt, — geheel aan zichzelf van een eigen oordeel te danken had. In werkzaamheid werd hij door niemand overtroffen, van zijne vroegste jeugd af, rekende hij elk uur verlies, dat niet aan de beschaving van zijne uitstekende geestvermogens en het opzamelen van nuttige kundigheden was toegewijd. Zijne zeer talrijke geschriften van geschied-, letter- en aardrijkskundigen inhoud, waarin overal de edelste gevoelens, de vurigste liefde voor vaderland en Oranje, de grootste ijver voor godsdienst, ware wijsheid en zegg doorblikken, zullen trouwens steeds voor die onvermoeide werkzaamheid blijven getuigen, welke aan hen die dezen markwaardigen geleerde niet van nabij gekend hebben, zelfs geheel onbegrijpelijk moet voorkomen. Hij die althans van 1777 *Kampen* een man van onkreukbare braafheid en onafgebroken gemods. In weerwil van zijn verkreken stand, in alle hinnen, en buitenslands verworven onderscheiding, was hij een voorbeeld van nederigheid, en sprak hij van zijn eigen veel te leeren viel, dikwijls als of anderen hem nog onderwijzen moesten. De wetenschappen en het vaderland hadden nog veel goeds en schoons van hem kunnen verwachten, maar voor zichzelf heeft hij een betere wereld kunnen ingaan, met de overtuiging, van zijne taak hier beneden met voorbeeldloze trouw en nauwgezetheid te hebben afgewerkt.

— Het heeft Z. M. behaagd den Administrateur voor de Nijverheid te magtigen tot het verliezen, ook over het lopende jaar 1839, van tegemoetkomingen uit het fonds van den landbouw van eigenaren van ten gevolge der onder de runderen heerschende longzakte, gestorven of afgemaakt veen, en zulks op den voet en onder de voorwaarden waarop die te tegemoetkomingen, over 1837 en 1838, tot gelijk einde zijn ingewilligd geworden. Het is aan de stedelijke en plaatselijke besturen aanbevolen, onder vroeger gegeven voorschriften in verband met de reeds bestaande wettelijke verordeningen, voortdurend met klem te handhaven en toe te passen, ten einde alle kwade praktijken voor te komen, welke tot nadeel van het loon van den landbouwer, en van den veestapel in het algemeen, zouden moeten uitloopen.

In de berigten uit Parijs van den 16den (zie hier boven) werd de verwachting te kennen gegeven, dat de *Moniteur* van den vol-

genden dag het nieuwe fransche ministerie zou aankondigen. Werkelijk heeft men gisteren avond te Brussel, door buitengewone gelegenheid, het bericht ontvangen, dat de *Moniteur* van gisteren morgen, den 17den, de koninklijke ordonnantie hield, waarbij het ministerie als volgt zamengesteld wordt:

De maarschalk *Soult*, minister van oorlog en president van den raad,

De heer *Thiers*, minister van buitenlandsche zaken,

„ „ *Dupin*, minister van justitie,

„ „ *Humann*, minister van finantien,

„ „ *Passy*, minister van binnenlandsche zaken,

„ „ *Dufaure*, minister van koophandel,

„ „ *Sauzet*, minister van openbare werken,

„ „ *Visschers*, minister van openbaar onderwijs,

„ „ *Duperré*, minister van marine.

In het door ons (in ons nummer van *Vrijdag II.*) vermeld stuk over de droogmaking van het Haarlemmermeer, in betrekking tot Rijnlands boezemwater, door de heeren *Hanegraaf*, de *Leeuw* en *Kros*, in een rapport aan de heeren Dijkgraaf en Hoogheemraden van Rijnland opgesteld, wordt erkend, dat het Haarlemmermeer aan Rijnlands water dat behoort te worden aangevoerd, en wel 1°. berging van overtollig water; 2°. voorraad van water in den zomer met het voordeel van het behoud der uitdamping; 3°. de verbreking van het waterpas door den wind, welke spoediger doet lozen; 4°. onvertraagde toevoer naar de IJssluizen; en 5°. de scheepvaart door Spaarndam, Haarlem en de Oude Wetering, naar Gouda.

Bij de ontwikkeling van die punten wordt het gewigt uiteengezet, hetwelk er voor Rijnland gelegen is in het bezit van een middel tot uitlozing in geval het geregeld middel stof water-ontlasting, de Noordzee, door hevige N. of N. W. winden gestremd is; — dat zoodanige stremming voer 37,800 bund. bepolderd, 13,200 b. droogemaakt, doch diepliggend en 19,300 b. meestal laag balteland (de 11,400 b. daargronden niet gerekend) voorzeker, bij de tegenwoordige gesteldheid, zeer noodlottig zou worden, wanneer het Haarlemmermeer en de daarmee vereenigde meren niet aanwezig waren om miljoenen kub. ellen water te bergen tot dat de werking der winden op de zeeën en de wateren, zoowel in als buiten Rijnland, gelegenheid verschaft om dezelve te ontlasten; — dat van de 400 molens, op Rijnlands boezem uitslaande, er 230 aan de zuidzijde van het meer staan, en daarvan 83 aan de zuidzijde van den Rijn; — dat het behoud van goed water door het meer van het gisteris nabelang in Rijnland, voor menschen en vee, alsmede naar de rivierbewerking, dat voornamelijk bestaanmiddel der ingezetenen; — dat de groote binnenlandsche scheepvaart uit Groningen, Vriesland, Drenthe, Overijssel en Noord-Holland, naar Z. Holland, Zeeland en Noord-Brabant, ook in de winter maanden en de zomer maanden, door de Rijnlandse wateren, zich in het gebruik van water en lig, minder bezwaard vinden, dan in de ingevulde brug-, sluis-, trek- of jaargelden; — dat zij op het Sparen, de Meren, de ruime wateren in Rijnland daarvan onverhinderd gebruik maken kunnen.

De heeren stellers wegen hierop meer in de bijzonderheden de bezwaren die zij tegen het voorgestelde plan van droogmaking, hebben en wel; en onderzoeken:

1°. het plan van eigenlijke droogmaking. Daarbij wordt gunstig gesproken van de opening op den Rijnboezem, mits met het daarstellen van nieuwe, of het verbeteren der bestaande uitwaterings-middelen van Rijnlands boezem; ook de rigting en loop van de dijken der droogmaking worden goedgekeurd, maar wordt op meerdere stevigheid van den dijken aangedrongen; voorts worden de ringmatten wijder en dieper verlangd. Stellers meenen ook dat de scheepvaart zich grotendeels naar het Amstelskanaal zal verleggen.

In de winter voor den Rijnboezem worden verda opgesomd de vermindering van de vermindering der ontlasting door de sluisen aan de Rijnlandse boezem, in den zomer. Het voeren, in de winter, van water naar de Rijnlandse boezem, als na de verkleining, Rijnlands water, in het belang van landerijen, polders, dijken en scheepvaart, gemiddeld nimmer lager moet komen dan 30 Rijnl. of 78 1/2 Ned. duimen, en niet lager, in den winter, dan 15 Rijnl. of 39 1/2 Ned. en in den zomer van 22 Rijnl. of 57 1/2 Ned. duimen, en dus het verschil in winter en zomer hoogen en lagen boezemstand moet blijven *soo als het is*, zul 1°. het verlies in uitgebreidheid, of de verkleining des boezems, in volle waarde voor de waterlozing geleden worden.

Het verlies van waterberging en dat van ruimte op den boezem, alsmede de intapping van water becijferende, is daarvan de slotsom, dat de Rijnlandse water van den Rijnlandse boezem te kunnen afvoeren, men dezelve 0,444 el zou moeten doen zakken of verlagen. De

boezem stond gemiddeld 0,5864 el, en zou dus, aan het einde moeten staan ruim 1 el 03 onder Amst. Peil. Daar noghans het Y slechts tot gemiddeld 0,75 el is gedaald, kon de boezem ook niet lager afstopen, en mitsdien zou, in plaats van de 28 mill. kub. ellen, slechts bij al de gemaakte gunstige onderstellingen, 17 mill. kub. ellen zijn geloosd, zoodat bij één sluisgang een verlies van 11 miljoen in de lozing zou ondergaan zijn.

(Vervolg in een volgend nummer.)

In de zitting der belgische vertegenwoordigers van zaterdag, waarin slechts 65 leden tegenwoordig waren, heeft de heer *Dubus* zijn discours van den vorigen dag omtrent de onbevoegdheid der kamer in de onderhavige kwestie voortgezet. Na hem voerde de heer *de Langhe* het woord, die zeide, dat hij in den aanvang voor den tegenstand was geweest, omdat hij meende dat de zaak tusschen Holland en Belgie alleen te beslechten viel; thans nu men met geheel Europa te doen had, schoot er niets anders over, dan voor de noodzakelijkheid te zwichten. Hij betoogde verder, dat de leden die nog niets van een nieuw fransch ministerie hoorden, zich zeer bedrogen zouden zien, omdat geen ministerie, welk ook, kon optreden, niet een door Frankrijk geteekend traktaat te verloochenen.

De beurt van spreken was nu aan den heer *Gendebien* gekomen. Hij begon met van zich-zelf te spreken en te herinneren aan hetgeen hij zijne staatkundige loopbaan noemde, aan de lasteringen waaraan hij had blootgestaan, aan de opofferingen die hij gedaan had, en zeide vervolgens, dat, aangezien het de laatste maal was dat hij het woord zou voeren, (waaruit men besluit dat hij als lid der kamer wil aftreden) hij hoopte, dat men hem welwillend zou aanhooren. Tot de zaken overgaande, verklaarde de heer *Gendebien* dat al de noodlottige voorspellingen die hij sedert 1830 gedaan had, achtervolgelijk waren verwezenlijkt geworden; al de diplomatische handelingen waren zoovele misleidingen geweest. Hij zelf was een oogenblik misleid geworden toen hij de benoeming van den generaal *Skrynecki* zag, maar den anderen dag werd die generaal op disponibiliteit gesteld, en twee ministers namen hunne demissie, omdat zij aan het schandelijk toneel geen deel wilden nemen. Het ministerie had gezegd, dat men de conferentie door de aangenomen houding wilde verblinden; maar men wist zeer goed, dat alles, de schuldvermindering en het grondgebied, reeds lang beslecht was; waartoe strekte dan al het schijnvertoon der vier jongste maanden om het land te misleiden; immers was aan een vreemden gezant, die ongerust was over de houding van het bewind, gezegd, dat dit het eenige middel was, om de opgewondenheid en de hartstugt tot bedaren te brengen. De heer *Gendebien* onderzocht, naar zijne wijze van zien, den toestand der onderscheidene mogendheden; om te vermelden, dat geen hunner in staat zou zijn om den oorlog te voeren; hij zinsende nogmaals terug te moeten komen op het gebeurde in 1831, van de heer *Lebeau* en anderen toenmaals omtrent het behoud van Luxemburg gezegd hadden; en vroeg, wat men nu bij de revolutie gewonnen had; wat er bij gewonnen hadden degenen die deze revolutie gemaakt hadden? Waren er dan — dus vervolgde de heer *Gendebien* — zoo veel opofferingen noodig om te komen tot waar wij nu zijn! Eenige lieden, door het toeval gekozen, hebben, tegen het gevoelen van de meerderheid der natie, welke bevestigd was en niet durfde, eene revolutie willen bewerken, en de belgische naam is luistervol van onder het stof der eeuwen te voorschijn gekomen. Wij hebben u denzelven ongeschonden overgegeven; wat hebt gij er mede uitgerigt? Gij hebt denzelven door het slijk der hovan der diplomatie gesleept; gij hebt hem miskend. In 1831 heb ik gezegd, dat zoo Luxemburg verlaten werd, ik den belgischen naam zou verzaaken; thans verzaak ik dien. De heer *Gendebien* besloot met te zeggen, dat daar de de Luxemburgers, die zich aan de belgische revolutie hadden aangesloten, tot het ostracismus veroordeeld werden, hij ook zich zelve tot de staatkundige verbanning, veroordeelde en een vreemdeling in zijn eigen land wilde zijn. Na zijne rede werd de heer *Gendebien* uitbundig door de oppositie-leden en van de tribunen toegejuicht, terwijl hij zelf, zijn hoofd met de beide handen bedekkende, zijne aandoeningen in de ontlasting van tranen lucht gaf.

Daar er nog verscheidene sprekers zich weder hadden laten inschrijven, om het woord te voeren, werd, op voorstel van den minister *de Theob.* de zitting tot heden, maandag, opgeheven.

Gisteren op den middag hebben de leden van de kamer der belgische vertegenwoordigers zich in het hotel hunner vergaderingen vereenigd en van daar het lijk van hunner ambtgenoot *Becker* naar de St. Jacobs-kerk op de Plaats Reijndel begeleid, waar gene lijkdienst voor den overledene gevierd werd. De slippers van het lijkdienst werden door vier leden van de kamer gedragen. Na de lijkdienst is het lijk, door zeventien leden der kamer begeleid, naar Laken vervoerd, en aldaar in de kerk geplaatst. Een drietal lijksredenen werd toen door de leden der kamer uitgesproken, te weten door den president *Raiken*, de heeren *Verhaegen* en *Gillon*.

— Te Brussel geloofde men gisteren, dat in de zitting van heden tot de sluiting der debatten over de hangende kwestie zou besloten worden. Na de sluiting der debatten, zullen nog de voorgestelde amendementen van de heeren *Peeters* en *Pollenus* moeten behandeld worden, welke amendementen de bladen van den tegenstand zich thans veel moeite geven om aan de leden smakelijk te maken.

Blijkens de Londensche berigten tot den 16den dezer duren de beradslagingen van de beide parlementshuizen over de korenwetten nog voort. In het huis der gemeenten wordt overwogen het voorstel van den heer *Villiers*: » dat het Huis zich in comité zal vormen, ten einde in overweging te nemen de bestaande wetten omtrent den invoer van koren van buiten 's lands. » Een groot aantal sprekers heeft zich reeds over dit belangrijk vraagstuk doen hooren, en waarschijnlijk zullen er nog een of twee zittingen noodig zijn, alvorens men tot eene beslissing kome. — In het Huis der Lords heeft graaf *Fitzwilliam*, den 14den, het voorstel gedaan, dat het Huis mogt verklaren: » dat de bestaande korenwetten niet aan de » verwachting hadden voldaan, omtrent het verzekeren van de vastheid der prijzen van de granen, welke vastheid voor de wezenlijke belangen des lands van het uiterste gewigt is. » Dit voorstel is met eene meerderheid van 224 tegen 24 stemmen verworpen. Niemand heeft ontkend, dat die prijzen zeer verschillende geweest zijn, maar het is voornamelijk om het beginsel, dat dit voorstel verworpen is, daar de Lords zich volstrekt niet schijnen te willen inlaten in eenige verandering der korenwetten.

Lord *Palmerston* heeft, op eene hem gedane vraag, wegens een inval der Noord-Amerikanen uit den Staat van Maine in het naar Engeland behorende Nieuw-Brunswijk, geantwoord, dat er alle hoop bestond, dat deze zaak in der minne zou bijgelegd worden.

Het heeft te Londen opzien gebaad, dat de bank besloten heeft, dat haar halfjarig dividend zou zijn 3½ in plaats van 4 pCt., zoo als tot hiertoe.

Te Londen waren den 15den genoteerd: 3 pCt. gec. 93; Ned. 2½ pCt. 55 drie achtste; 5 pCt. 103¼; Spanje 20%.

DE LOTERIJ.

Iets uit de laatste dagen.

Ik had mij voorgenomen nooit in de loterij te spelen. Gedeeltelijk, om dat ik wist hoe hartstogtelijk en verleidelijk, gemeentelijk het loterijspel wordt. Gedeeltelijk, omdat ik steeds weinig zagen op de winst in het loterijspel verkregen, zag rusten, maar het hier meest gaat: zoo gewonnen zoo geronnen. Gedeeltelijk, omdat ik het mij zelve niet eens ben, of het voor mij wel nuttig ware mijer te zijn, dan ik thans ben, nu ik het dagelijksche brood in het zwet mijns aanschijns eten kan; ook omdat ik stellig overtuigd ben, dat zoo ik rijk moet worden, ik het evenwel worden zal, al zoude er ook een mij onbekende achterneef in de Oost steel ven en mij eenige tonnen gouds nalaten.

Zoo dacht ik, en denk ik nog, en zal ook wel tot aan mijn graf zoo denken, omdat ik niet ligt van eenmaal aangename beginselen afga. Dat heeft mij ditmaal eenige honderd gulden rijker gemaakt, dan ik anders wel zoude geweest zijn, wanneer ik niet zoo aan vaste beginselen gehecht ware geweest. Hoer slechts het volgende verhaal:

Ik was in den laten herfst naar mijner vader gereisd, om zijnen vijf en zeventigsten verjaardag te vieren; juist op den morgen van het feest ontvang ik de tijding dat mijn eenig kind zeer zwaar krank geworden was. Ik ging onverwijld op de diligence zitten. Mijn moeder had nog een trommelje met onderscheidene lekkernijen van het feest voor mij gedeeld, en mij mede gegeven. Het werd avond, Een dik heer zat naast mij, hij opende een papier en haalde er eene boferham uit. Toen dacht ik ook aan eten, dat ik anders wel zouden vergeten hebben, zoo diep was ik in gedachten verzonken. Nu maakte ik mijn trommelje ook los, en het eerst waf er uit kwam waren eenige stukken appeltaart. Ik presenteerde er mijn buurman van. Deze vond ze zeer lekker en werd van dat oogenblik uiterst vriendelijk jegens mij. Het bleek mij al spoedig, dat hij een jood, een juwelier en een effecten-koopman was. Waarom hij mij niet zonde dat hij ook in loterijbriefjes deed, zag ik, geschiedde om eenigen grooten dank van hem bij mij gaande te houden. Ik had toen eenige spaansche effecten. Hij raadde mij dezelve te verkoopen. Zij stonden toen nog goed.

Hij voorzag dat zij spoedig kunne waarde verliezen zouden. Ik heb ook zijnen raad gevolgd en heb er goed bij gestaan.

Een half jaar daarna, toen ik de gansche gebeurtenis reeds bijna vergeten was, liep zich een net gekleedde jonge dame bij mij aan dienert. Zij moest mij spreken. Ook konde zij het niet aan mijne

vrouw zeggen, die ik tot haar gezonden had, om de boodschap te vernemen. Toen ik bij haar kwam, maakte zij vele vriendelijke groeten van haren vader aan mij, die in mij een man van veel doorzicht meende gevonden te hebben, en nog veel vloeiende dingen, te dwaas om op te noemen. Kortom hij was de juwelier op de diligence wien de appeltaart zoo goed gesmaakt had, en zij zijne dochter, die mij vijftig loterijbriefjes kwam aanbieden voor den prijs van acht gulden. Ik maakte haar niet minder complementen over het goed vertrouwen en de schranderheid van haren vader, maar, wat de loterijbriefjes aanbelangde, dese weigerde ik volstandig. Ik zeide haar dat ik er geene acht guldens, geene acht stuivers, zelfs geene acht centen voor over had. Zij wilde mij dezelve ook wel voor niet laten, doch dat was in het geheel mijn zwak niet, zij ging heen; ik heb haar nooit weder gezien. Twee mijner vrienden echter zijn er minder goed afgekomen dan ik. Want in deze doodeerlijke zaak, begint men met vijftig kansen te huren voor den kleinen prijs van acht gulden. Men gaat voort met fourneren; men wint eene kleinigheid; men laat zich bepraten om zijne hand te teekenen. Kortom zonder het te weten zit men aan vijftig, vijf en twintig of tien heele loten vast. Ik zou er slechts vijftien gehad hebben; eene lieve kleinigheid van eenige duizenden guldens! Mijn vriend, die mijn verhaal hoorde, en er zelfs eenige honderden bij had laten steken, ontroerde toen hij hoorde hoe mij dezelfde strik gespannen was als hem, doch verblijdde zich, dat ik de zwaarigheid ontkomen was. Hij zeide mij, dat hij had moeten koopen, om slechts enig risico te hebben, en zich daardoor te kunnen dedden bij het reeds geleden verlies. Hoe dit samen hangt weet ik niet.

Een ander vriend van mij, tot wien ook die jonge dame kwam, werd naderhand verrast door eene extra post op zijn huizen. Hij zoude juist teekenen, toen zijn broeder binnen kwam en hem de ligger, die hem gelegd werden, openbaarde. Hij kwam er met acht en dertig gulden schade af.

Een oom van mij verloor bij deze of eene soortgelijke speculatie in loterijbriefjes de som van achttien honderd gulden.

Nog ken ik twee personen, die er de eene met acht, de andere met honderd en vier gulden schade afgekomen is.

Dit een en ander, scheen mij te wijzen op een geheel komplot van eerlijke mensen, die langs vreedende wegen, de menschen het geluk in hunne handen te brengen, en het geweld te willen brengen. Ik raad elk een om in deze soortgelijke zaken zoo veel belangloosheid niet te veel te vertrouwen. De loterij, hoe ook zij blijven; maar in mijne oogen, brengt zij somtijds een zee van verdriet en ellende, van sonde en bedrog over het land onzer Vadersen.

Er wordt gevraagd; binnen *Breda*, tegen een goed Salaris, eene bekwame **MODEMAAKSTER**, die haar vak grondig verstaat; nadere informatie bij de Uitgevers dezer; brieven Fran.co.

VÉSICATOIRES—CAUTÈRES.

PAPIER D'ALBESPEYRES, seul approuvé par les membres de l'Académie de Médecine pour passer sans douleur et obtenir une suppuration abondante et modérée (compresses spongieuses préférables au linge). Depot chez **M. VAN DEN BOEDERGH**.

Bij **BROESE & COMP.** te Breda, is te koop de nieuwste en beste open op de volgende *Harlequins* van 1859.

REVUE UNIVERSELLE: Bibliothèque de l'homme du monde et de l'homme politique au 19e siècle: 5me année. l'année f. 2,00.

REVUE BRITANNIQUE, ou choix d'Articles traduits des meilleurs écrits périodiques de la Grande-Bretagne, sur la littérature, le commerce, l'économie politique. Il paraît douze cahiers par an, formant deux beaux volumes in-8°. l'année f. 9,50.

REVUE DE PARIS. La *Revue de Paris* paraît tous les mois en un vol. in-8°, augmentée des principaux articles de la *Revue des Deux Mondes*. l'année f. 8,50.

REVUE DES REVUES, ou choix des articles les plus intéressants et les plus remarquables, publiés dans les revues et recueils périodiques français. l'année f. 12,75.

REVUE DES DEUX MONDES. (Edition de Bruxelles) Il paraît tous les mois 2 K. de 8 feuilles in-8°, qui forment tous les trois mois un volume de 700 à 800 pages. l'année f. 12,75.

JOURNAL DES DEMOISELLES, supplément de l'édition française et augmentée des meilleurs articles du journal des jeunes personnes, paraissant du 20 au 25 de chaque mois, avec lithographies, gravures, musique, broderies, tapisserie, dessins, patrons, modes, et modèles d'ouvrages de femme. l'année f. 3,60.